

Γιώργος Αθανασιάδης → Δικηγόρος, Θεατρικός Συγγραφέας → e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ & ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΗΣ

«...Πολλά τα δεινά κουδέν ανθρώπου δεινότερον πέλει...»

Σοφοκλέους, Αντιγόνη

Για να πάντα ικανός ο άνθρωπος. Για τα πιο θαυμαστά αλλά και για τα πιο απαίσιμα. Αυτή η φράση του μεγάλου μας τραγικού ποιητή Σοφοκλή, από το χορικό της «Αντιγόνης» δίνει την απάντηση σε ότι απασχολεί την ανθρωπότητα χιλιετηρίδες τώρα. Και φυσικά όχι μόνο αυτή η φράση, αλλά και πληθώρα άλλων αποφθεγμάτων, που προκύπτουν από τον υψηλό ποιητικό λόγο του Σοφοκλή, στο θεατρικό έργο αριστούργημα των αριστουργημάτων και φυσικά εννοώ την «Αντιγόνη» που η τελειότητα της ποίησης και της τέχνης εν πολλοίς αγγίζει τα όρια του θεϊκού. Εξ άλλου στην τραγωδία αυτή ο Σοφοκλής, βαθιά θεοσεβούμενος άνθρωπος, τοποθετεί τον άνθρωπο σε μία πάλη με τον εαυτό του και με τον θεϊκό νόμο. Ο ανθρώπινος νόμος και ο θεϊκός, ο νόμος δηλαδή της ηθικής, της τάξης και της αρμονίας μάχονται... το ποιός κερδίζει αν αυτό αποτελεί το ερώτημα το δίνει ο ίδιος ο ποιητής μέσα από την κάθαρση της τραγωδίας και την απόλυτη ισορροπία. Η αρμονία επιστρέφει και η παγκόσμια κοσμική θεϊκή τάξη αποδίδει δικαιοσύνη και όλα εκείνα «εκάστω εφ'ώ ετάχθη». Περαιτέρω, η συγκεκριμένη τραγωδία, αποτελεί ύμνο στην Δημοκρατία και αποκαλύπτει την φαυλότητα της μοναρχίας και τις συνέπειες της καταστρατήγησης της ηθικής και της σεμνότητας. Η τραγωδία «Αντιγόνη» αποτελεί το κορυφαίο θεατρικό έργο όλων των εποχών και κατά την άποψη μου δεν υπάρχει ακόμη ή δεν υπήρξε ποτέ στο παρελθόν, άλλος συγγραφέας ή άλλο έργο εφάμιλλο της «Αντιγόνης». Πλέον τούτων, το συγκεκριμένο έργο αποτελεί και ύμνο στον έρωτα και στη δυναμική που ασκεί το συγκεκριμένο συναίσθημα στη ζωή και στην πορεία των ανθρώπων.

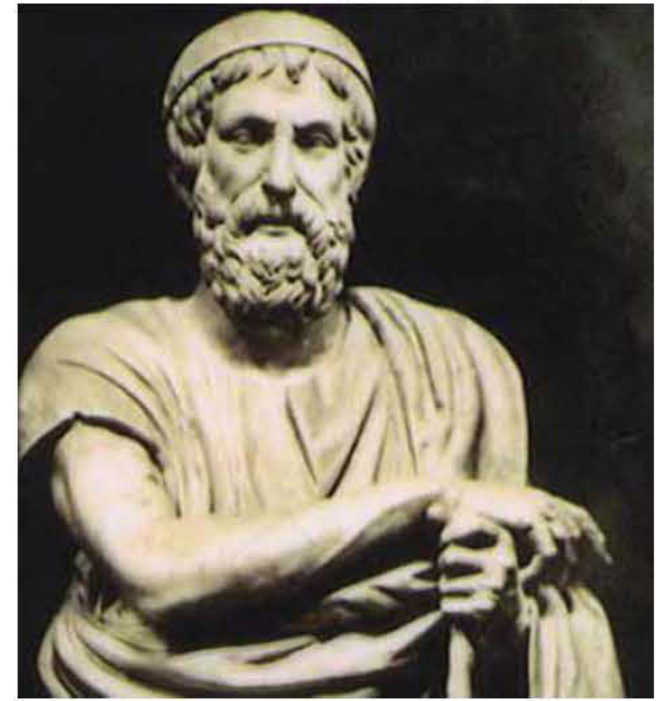
Η «Αντιγόνη» από πολιτική έννοια, είναι θα μπορούσε κάποιος να πει ένα έργο αντιστασιακό και επίκαιρο παρά ποτέ. Η πολιτική χροιά είναι εμφανέστατη στην τραγωδία. Η Αντιγόνη αντιστέκεται στον Κρέοντα και η αντίσταση της αυτή είναι η αντίσταση του απλού πολίτη στην πολιτική εξουσία που υπερβαίνει τις δικαιοδοσίες της και καταστρατηγεί τα δικαιώματά του. Ο Σοφοκλής διδάσκει την Αντιγόνη, περίπου το 442-441 π. Την εποχή εκείνη ο ποιητής γράφει την τραγωδία αυτή, βιώνοντας έντονα τις αλλαγές που συνέβαιναν την εποχή εκείνη στην Αθήνα και που σηματοδότησαν την πολιτική ζωή της πόλης. Η πόλη είχε ήδη να μετατρέπεται σε πανελλήνια ηγετική δύναμη, κά-

νοντας τα χαρακτηριστικά που την δόξασαν στους αιώνες, δηλαδή τη δημοκρατία. Η μετατροπή αυτή, γίνεται μέσα από μια ιμπεριαλιστική διαδικασία και βεβαίως μέσα από την υπερβολή, την διαφθορά την καταπάτηση των δικαιωμάτων και των αξιών. Μια μίνι αυτοκρατορία της εποχής, ίσως; *Evagri - imperium romanum*; Αυτό για τον ποιητή και τον κάθε εκέφρονα άνθρωπο, της εποχής εκείνης συνιστά ύβριν οπότε ακολουθεί συνεπακόλουθα όλη η προβλεπόμενη διαδικασία, δηλαδή η αρά (κατάρα), η νέμεσις (δίκη) και η τίσις (τιμωρία). Και τω όντι, η διαφθορά της Αθηναϊκής ηγεμονίας θ' ακολουθήσει τη μοίρα όλων των ηγεμονιών των εποχών, δηλαδή την καταστροφή. Ο φρικτός Πελοποννησιακός Πόλεμος, θα σημάξει το τέλος των Αθηνών, της Δημοκρατίας αλλά παράλληλα και το τέλος του αρχαίου και λαμπρού Ελληνικού Πολιτισμού. Τα γεγονότα, μετά από αυτόν, προαλείφουν το έδαφος για την δικτατορία των Μακεδόνων βασιλέων και την επιβολή της δικής τους τάξεως πραγμάτων η σύντομη ιστορικά διάρκεια της οποίας προετοιμάζει το έδαφος για την πλήρη καθυποταγή του αρχαίου Ελληνικού κόσμου στις Ρωμαϊκές λεγεώνες.

Ο ίδιος ο Σοφοκλής (497 -406 π.χ.), κατάγονταν από τον Κολωνό τη Αττικής. Πήρε μέρος για πρώτη φορά σε δραματικό αγώνα το 468 π.χ., όταν νίκησε τον γηραιότερο τραγικό ποιητή Αισχύλο. Εζησε όλη τη ζωή του στην αγαπημένη του πόλη στην Αθήνα της εποχής της ακμής και ο ίδιος άσκησε οικονομικά και πολιτικά αξιώματα. Άνθρωπος θεοσεβής και ευαίσθητος, αγαπήθηκε και τιμήθηκε από τους συμπολίτες του.

Στα 60 χρόνια της συγγραφικής του παραγωγής έγραψε περίπου 130 έργα από τα οποία σώθηκαν ακέραια τα 7. Εισήγαγε στη δραματική τέχνη πολλές καινοτομίες και αναδείχθηκε αδιαφιλονίκητος διαμορφωτής της τραγωδίας. Στο σοφόκλειο δράμα ο Θεός έχει τη δύναμη να ρυθμίζει την ανθρώπινη μοίρα, όμως ο άνθρωπος αφήνεται ελεύθερος μπροστά στις επιλογές του, έτοιμος ν' αναλάβει τις ευθύνες του και να υποστεί τις συνέπειες.

Τα αμέσως προηγούμενα στοιχεία για τη ζωή του Σοφοκλή, τα πήρα από τις εκδόσεις ΚΑΚΤΟΣ. Ξαναδιαβάζοντας την τελευταία πρόταση της προηγούμενης παραγράφου, δε δίδεται συγχωροχάρτι στον άνθρωπο ούτε μετάθεση ευθυνών για την

κάθε ανίερν του πράξιν. Η παραβίαση της ηθικής και των κανόνων της σύμφωνα με τους αρχαίους νόμους δεν οφείλεται σε καμία άλλη δύναμη πλην στην ίδια την αντιληπτική ικανότητα του ανθρώπου. Ο άνθρωπος έχει λογική και πρέπει να την αξιοποιεί και να την χρησιμοποιεί. Η παρορμητικότητα, ο θυμός ή οτιδήποτε άλλο μπορούν να τον οδηγήσουν στο έγκλημα δεν συγχωρούνται όταν παραβιάζει την ηθική και το δίκαιο ή τον Σοφοκλειό Θεϊκό νόμο.

Η μετάθεση ευθυνών σε άλλες δυνάμεις, αποτελεί εφεύρημα της Εβραϊκής θρησκείας αλλά και άλλων ανατολίτικων δοξασιών που ανακαλύπτουν τον Διάβολο, σαν δύναμη που δικαιολογεί την αιτία της ασχημονίας και της ανηθικότητας, απαλλάσσοντας εν μέρει τον άνθρωπο και θυματοποιώντας τον. Η εφεύρεση του κακού (που δεν υπάρχει στην αρμονία του κόσμου) αποτελεί την δικαιολογία για την ανθρώπινη αυθαιρεσία και την επιβολή κάθε ανήθικης εξουσίας πάνω στον άνθρωπο. Αυτά δεν υπάρχουν στην Ελληνική φιλοσοφία αντίθετα υπάρχει η διαλεκτικότητα στις σχέσεις ανθρώπων - Θεών και η κατάληξη κάθε φορά στην τυχόν διαμάχη εξαρτάται από την ίδια τη στάση του ανθρώπου.

Γιά όλα τούτα και για να γνωρίσουμε τους αρχαίους τραγικούς ποιητές μέσα από έργα τους σε μεταφρασμένα στην Ελληνική κείμενα, ξεκινούν **παραδόσεις μαθημάτων εκμάθησης Ελληνικής γλώσσας μέσα από τα κείμενα των αρχαίων συγγραφέων**. Τα μαθήματα ξεκινούν στις 14 Νοεμβρίου ημέρα Τρίτη και ώρα 7:30 μμ στο Greek Bilingual Bookstore στο Hurlstone Park (837 New Canterbury Road). Κόστος κάθε μαθήματος \$ 25.

Πληροφορίες, Εγγραφές, Διδασκαλία: Γιώργος Αθανασιάδης | Τηλ: 0421969172 | Email: athanasiadis.g@hotmail.com

Have you ever wanted the study the great plays of Euripides or Sophocles?

This is a great opportunity to explore the work of these Greek playwrights in small casual groups.

Perfect for anyone wanting to gain an appreciation of the enquiring minds of our ancestors.

Limited places available. Duration: One and a half hour per week.

STARTS Tuesday 14th November at 7:30 pm | Venue: 837 New Canterbury Rd Dulwich Hill (Hurlstone Park) NSW 2131

Cost: \$25 per person payable per lesson. | By George Athanasiadis (Aristotelian University of Thessaloniki)

Call now: 0421969172 or email: athanasiadis.g@hotmail.com